

TOOPUNALIPU
EESTI NSV
AKADEEMILINE
BALLETI-

ORDENIGA
RIIKLIK
OOPERI- JA
TEATER

„ESTONIA”

Trubaduur

Giuseppe Verdi ooper 4 vaatuses, 8 pildis
Salvatore Cammarano libreto

Dirigent — Eesti NSV teeneline kunstitegelane **Neeme Järvi**
Eesti NSV teeneline kunstitegelane **Vallo Järvi**

Lavastaja — Eesti NSV teeneline kunstitegelane **Paul Mägi**

Kunstnik — **Eldor Renter**

Koormeistrid — Eesti NSV teeneline kunstitegelane
Uno Järvela, Venno Laul

Kontsertmeistrid — **Reet Laul**

Eesti NSV teeneline kunstnik **Tekla Koha, Raivo Kursk**

Lavastaja assistent — **Arne Mikk**

Etenduse juht — **August Sepp**

Kaastegevad:

Krahv di Luna	NSVL rahvakunstnik Tiit Kuusik ENSV teeneline kunstnik Georg Taleš
Leonora	Tiina Jaaksoo ENSV teeneline kunstnik Aino Külvand Haili Sammelselg
Azucena, mustlanna	Eve Neem ENSV teeneline kunstnik Urve Tauts
Manrico, trubaduur	ENSV teeneline kunstnik Hendrik Krumm Aleksander Püvi
Ferrando, vana sõdur	Uno Kreen Ervin Kärvet Teo Maiste Mati Palm
Inez, Leonora sõbratar	Maarja Haamer ENSV teeneline kunstnik Liidia Panova
Ruiz	Enno Eesmaa
Vana mustlane	Artur Linnamägi
Käskjalg	Ants Aasma

Tegevus toimub Hispaanias XV sajandi alguses

Esimene vaatus

1. pilt

Lossi vestibüül.

Vana sõjamees Ferrando jutustab traagilistest sündmustest, mis palju aastaid tagasi aset leidsid. Vanal krahvil oli kaks poega. Ühel hommikul ilmus poegade hälli juurde mustlasmoor, kes noorema poisi «ära nõidus». Mustlanna püüti kinni ja põletati tuleriidal; tema tütar aga röövis kättemaksuks krahvi noorema poja. Hiljem leiti tuleriida tuha ja tukkide seast lapse jäänused.

Vana krahv ei suutnud uskuda, et noorim poeg hukkunud oleks. Suri-voodil laskis ta vanemal pojal — praegusel krahv di Lunal vanduda, et ta venna otsimist kunagi ei katkesta ning kord mustlannale hirmsasti kätte maksab.

2. pilt

Lossiaias.

Leonora jutustab Inezile oma armastatust — saladuslikust trubaduuri-rist, kes rüütlite turniiril kõik oma vastased võitis ning pärast seda jäl-jetult kadus. Kuid hiljuti, ühel ööl kuulis Leonora lossiaias lautohelisid ning trubaduuri laulu. Asjatult hoiatab Inez sõbratari — Leonora süda kuulub jäägitult Manricole.

Ilmub krahv di Luna, kes Leonorat ammust aega armastab. Trubaduuri laul sunnib teda seisatama. Leonora tõttab armastatu kutse peale välja ja satub krahv di Luna embusse.

Kohalerutanud trubaduuris tunneb di Luna ära oma vaenlase. Leonora ei suuda võistlejaid lepitada: mehed haaravad mõõgad.

Teine vaatus

3. pilt

Mustlaslaager.

Mustlanna Azucena jutustab Manricole oma emast, kes vana krahvi käsul tuleriidal põletati. Et kätte maksta, tahtnud Azucena tulle heita krahvi poega, kuid meelesegaduses teinud kohutava vea — põletanud oma armastatud poja. Manrico on vapustatud kuuldust — tähendab, Azucena polegi ta ema? Mustlanna rahustab Manricot, räägib oma hellast armastusest Manrico vastu ja palub talt ainult ühte — kättemaksu di Lunale. Miks halastas Manrico hiljutises kahevõitluses oma vaenlasele di Lunale, mehele, kellelt armu nagunii ei ole loota? Ka rahvas on tõusnud üles vihatud türanni vastu. Trubaduur Manrico on üks nendest, kes on haaranud relva.

Käskjalg toob sõnumi: ülestõusnud on vallutanud Castellori kindluse ning Manrico — selle ülemaks määratud. Ja Leonora, saanud valetate Manrico surmast, tahab end nunnaks pühitseda lasta.

Manrico tõttab kloostrisse, et ära hoida Leonora meeleheitlikku sammu.

4. pilt

Kloostriõu.

Krahv di Luna, veendunud, et trubaduur on lahingus tapetud, on otsustanud Leonora kloostrist röövida. Leonora ise ei kahtle hetkekski oma valikus: pigem klooster, kui elu Manricota.

Siseneb di Luna oma kaaslastega: nunnakloostri asemel mingi Leonora krahviga otsekohe altari ette. Manrico ilmumine hämmastab kõiki. Di Luna on raevunud — tema vaenlane on surnust üles tõusnud. Ruiz ja mehed viivad Leonora endaga kaasa.

Kolmas vaatus

5. pilt

Krahv di Luna laager.

Krahv valmistub otsustavaks lahinguks — Castellori kindluse vallutamiseks, mille kaitset juhib Manrico.

Samal ajal toovad sõdurid laagrisse kinniseotud Azucena. Krahvi truu sõdalane, vana Ferrando tunneb Azucenas ära mustlanna, kes kunagi vana krahvi poja röövis. Di Luna võidutseb: ükskord ometi suudab ta oma vande täita ja maksta kätte oma venna aest.

6. pilt

Saal Castellori kindluses.

Manrico ja Leonora õnne tumestavad ärevad teated: loss on ümber piiratud, ees seisab verine lahing. Võitlust Manrico ei karda, teda innustab Leonora armastus.

Erutatud Ruiz teatab: Azucena on langenud vaenlase kätte ja teda ähvardab tuleriit. Manrico sööstab lahingusse, et ema päästa.

Neljas vaatus

7. pilt

Lossimüüride ees.

Manrico väesalk on puruks löödud, Manrico ise — vaenlase kätte langenud. Leonora on valmis iga hinna eest armsamat päästma. Krahv lubab Manricole armu anda, aga ainult ühel tingimusel: Leonora saagu tema omaks. Leonora nõustub, kuid ainult näiliselt: krahvi selja taga tühjendab ta mürgisõrmuse.

8. pilt

Azucena ja Manrico ootavad kindlusetornis oma viimast tundi. Siseneb Leonora, tuues Manricole vabadusteate. Ent Manrico pole nõus: milleks elu, kui ta peab loobuma Leonorast. Manrico süüdistab Leonorat — Leonora on murdnud oma tõotuse.

Alles nüüd hakkab mürk mõju avaldama... Manrico mõistab kõike.

Sisenev di Luna näeb, et ta lootused on luhtunud ning käsib Manrico hukata. Ta äratab poolteadvusetult lamava Azucena ning osutab kuratliku röömuga aknale — sel hukatakse tema poega Manricot.

Mustlanna heidab krahvile näkku õudse tunnistuse: «Sa tapsid oma venna!»

Hind 5 kop.

K. 5043. 5000. 1968.